

Etik İlkeler

Genel İlkelere İlişkin Esaslar

Genel İlkeler

Sermaye piyasası faaliyetlerinin, toplumsal ve ekonomik yararın artırılması, aracılık mesleğinin saygınlığının korunması ve geliştirilmesi, diğer aracı kuruluşlar ve müşterilerle olan ilişkilerde adil ve dürüst davranılması ve haksız rekabete yer verilmemesi amacıyla, yasal ve idari düzenlemeler ile aşağıda yer alan genel ilkeler doğrultusunda sürdürülmesi gerekmektedir. Çalışanlar, devlet, devlete bağlı kurum ve kuruluşlar, düzenleyici otoriteler ve aracı kuruluşların faaliyetlerini yöneten meslek kuruluşları tarafından çıkarılmış kanun, tüzük, yönetmelik ve düzenlemeleri bilmeli ve söz konusu yasal düzenlemelere bağlı kalmalıdır.

Dürüst ve Adil Davranma İlkesi

Faaliyetler yürütülürken müşteri çıkarları ve piyasaların bütünlüğü göz önünde tutularak dürüst ve adil davranılması gerekir. Çalışanlar, kuracakları ilişkilerde ve gerçekleştirecekleri işlemlerde doğru beyana dayalı ve mesleki gereklere uygun hareket ederek, İş Yatırım'a ve piyasaya olan güveni zedeleyici hareketlerden özenle kaçınırlar.

Mesleki Özen ve Titizlik İlkesi

Çalışanlar, yürüttükleri faaliyetler için teknik bilgi birikimini sağlarlar, meslek ile ilgili gelişmeleri takip ederler ve bu konuda yapılacak düzenlemelere bağlı kalırlar. Bu yolla hem kendi hem de çalışma arkadaşlarının bilgisini sürekli olarak artırır.

Saydamlık İlkesi

Mesleki faaliyetler sırasında kurulacak ilişkilerde ve gerçekleştirilecek işlemlerde ilgili tüm taraflar ve kamu kurum ve kuruluşları, mevzuatın ve mesleki teamüllerin gerektirdiği şekilde tam, doğru, hızlı ve eşit olarak bilgilendirilir.

Kaynakları Etkin Kullanma İlkesi

İş Yatırım'ın devamlılığını sağlamak ve müşterilerin hak ve çıkarlarını korumak üzere, maddi, teknolojik ve beşeri kaynaklar etkin ve verimli bir şekilde kullanılır.

Rekabet ve Toplumsal Yararı Gözetme İlkesi

Mesleki faaliyetler, haksız rekabete yol açmayacak şekilde meslek adabını dikkate alarak yürütülür. Ticari amaçlarla birlikte toplumsal yarar ve çevreye saygı da gözetilir.

Kara Paranın Aklanması İle Mücadele

Sermaye piyasası faaliyetlerinin güven ve açıklık içinde yerine getirilmesini teminen, uluslararası ve ulusal mevzuat hükümleri çerçevesinde, kara paranın aklanması, yolsuzluk ve benzeri suçlarla mücadele konusunda şüpheli işlemlerin belirlenmesi ve mevzuat çerçevesinde işlem yapılması için gerekli önlemler alınır, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılır, Şirket bünyesinde bu amaca yönelik önlemler alınır ve eğitim programları düzenlenir.

Müşterilerle İlişkiler

Müşteriyi Tanıma Kuralı

Çalışanlar, müşterilerle iş ilişkisi kurulmadan önce kendilerine ait kimlik bilgilerini alırlar ve mesleki faaliyetlerini yazılı sözleşmeler çerçevesinde yürütürler. Ayrıca, müşterilerin mali durumları, yatırım amaçları ve risk-getiri tercihleri konularında gerekli bilgileri edinirler. Müşterinin, mali durumu, yatırım amaçları ve risk-getiri tercihleri konusunda bilgi vermek istememesi halinde, buna ilişkin yazılı beyanını alarak sözleşmeyle birlikte saklarlar.

Müşteri veri bankasında yer alan bilgiler düzenli olarak gözden geçirilir ve güncellenir. Müşterinin yatırım amaçlarını, risk tercihini, mali durumunu ve yatırım yapma serbestisini etkileyecek türden değişiklikler mutlaka takip edilir ve müşteriye de bu tarz bilgilendirmeleri yapması yönünde gereken uyarı yapılır.

Müşteri Talimatlarına Uyuma

Çalışanlar, müşterileri ile imzaladıkları çerçeve sözleşmenin sınırları içinde, müşteri talimatlarına uygun ve müşterinin çıkarlarını korumayı amaçlayan şekilde davranırlar. Müşteri talimatlarının açık ve anlaşılır olması için gereken önlemleri alırlar.

Çalışanlar, müşterilere ait sermaye piyasası araçları ve nakit üzerinde hak ve yetkileri olmaksızın kendileri veya üçüncü şahıslar lehine herhangi bir tasarrufta bulunamazlar.

1. Bilgi Verme

Sözleşmeler çerçevesinde müşterilere sunulan hizmetlerle ilgili olarak yapılan işlemler ve bu işlemlerden doğan ücret, komisyon ve masraflar ile karşılıklı yükümlülükler ve bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde uygulanacak yaptırımlar hakkında müşteriler doğru, eksiksiz ve zamanında bilgilendirilir.

Hizmet vermeye başlanmadan önce müşteriler, verilecek hizmetler, sunulacak bilgi ve tavsiyeler, yatırım yapılacak sermaye piyasası araçları ve muhtemel riskler, müşteri ismine saklama uygulaması ve yatırımcıyı koruma ve diğer düzenlemelere ilişkin hususlarda bilgilendirilir.

Müşterilerin yatırım kararları verebilmeleri için sunulan bilgiler, güvenilir belge, destekleyici rapor ve analizlere dayandırılır. Bu belgelerde kesin bilgiler ile yoruma dayalı bilgilerin ayırımının açıkça anlaşılmasına yönelik ifadelere ve bilgi kaynaklarına yer verilir. Müşterilere, menkul kıymetler, sektör, sundukları hizmetler ve kendileri hakkında verdikleri bilgilerde abartılı, yanıltıcı ve yanlış anlaşılmaya neden olabilecek ve yatırım yapılacak sermaye piyasası araçlarının önceden saptanmış belirli bir getiriye sağlayacağına dair garanti niteliği taşıyan ifadeleri yazılı ve sözlü açıklamalarda kullanamazlar.

Bütün yatırımcıların bilgiye ulaşma hakları vardır. Genel olarak kamunun ulaşabildiği bilgi haricinde bir bilgiye ulaşılması durumunda, çalışanlar hiçbir yatırımcı veya yatırımcı grubuna avantaj sağlayamazlar.

2. Müşteri Menfaatleri

İş Yatırım, faaliyetlerini sürdürürken müşteri haklarını gözetir. Bu kapsamda;

- a) Müşteriler ile imzalanacak sözleşmelerde, müşterilerin hak ve menfaatlerini zedeleyici ve iyi niyet kurallarına aykırı hükümlere yer verilemez.
- b) Müşterilere yönelik hazırlanan araştırma raporlarını yayınlamadan önce Kurum lehine kullanılması halinde bu durumu araştırma sonuçlarıyla birlikte açık şekilde ve eş zamanlı olarak duyurulur.
- c) Müşterilerinin piyasa hakkında bilgisizlik ve tecrübesizliğinden yararlanıp, alım-satım kararlarını etkileyerek Kurum lehine kazanç sağlanamaz..
- d) Müşteriye verilen hizmetler karşılığı alınacak ücret, komisyon ve masrafların tarifeye bağlanmış olması durumunda, belirlenen tutar ve oranların üzerine çıkamaz.
- e) Gerek teknolojik gelişme ve elektronik ortamda alım satım aracılığına paralel olarak gelişen hizmetler, gerekse değişen hizmet çeşitleri nedeniyle her türlü hizmet ortamında işlem güvenliğinin sağlanmasına ve müşteri mağduriyetlerinin önlenmesine yönelik gerekli teknik ve hukuksal önlemleri alır.

3. Çalışanların Müşterilerle İlişkileri

İş Yatırım çalışanları,

- a) Kendileri ve yakınları adına müşterilerden / üçüncü şahıslardan hediye ölçüsünü açıkça aşan hediyeler kabul edemezler ve/veya müşterilere / üçüncü şahıslara bu tür hediyeler veremezler. Aşağıdaki haller bu kuralın istisnalarını oluşturur:
 - Makul ölçülerde iş yemek ve ikramları, müşteri ziyaretleri sırasındaki ağırlamalar,
 - Özel günlerde (bayram, yılbaşı v.b) verilen makul değerdeki hediyeler,
 - Kurumsal iletişim stratejisi doğrultusunda, tanıtım amaçlı olarak dağıtılan eşantıyon malzemeleri,
 - Akrabalık, evlilik ve sosyal ilişkilerden ileri gelen ve iş ilişkileri ile hiçbir bağlantısı olmayan hediyeler.
- b) Görevlerinin yerine getirilmesinde politik düşünce, kişisel yakınlık, antipati, garez ve bunlara benzer sebeplerle müşteriler arasında ayırım yapamazlar.
- c) Yapmak istedikleri işte yasadışı kolaylık veya çabukluk sağlanması için müşterilere ve/veya diğer üçüncü şahıslara para veya mal veremezler. Bu tür bir durumla karşılaşıldığı takdirde, bir üst amiri yazılı olarak bilgilendirirler.

- d) Müşteriye, kendilerine veya aile bireyelerine çıkar sağlamak amacı ile değerinin altında bir bedelle menkul veya gayrimenkul satın alamaz, sair kişisel menfaat isteyemez veya vaat ettiremezler.
- e) Varsa daha önceki işyerleri ve işyerlerindeki müşterilerle olan ilişkilerinde İş Yatırım'ın çalışma ilkelerine göre hareket eder ve sermaye piyasasının saygınlığına zarar verecek eylemlerde bulunamazlar.
- f) Müşterilerle borç-alacak, kefalet ve müşterek hesap açtırmak (birinci dereceden akrabaları dışında) gibi etik ilkelerle bağdaşmayan ilişkilere giremezler, gizli veya açık ticari ortaklık kuramazlar.
- g) Konumlarını kullanarak, gerek kendi iş ortamlarından, gerekse müşterilerinin iş olanaklarından kişisel çıkar sağlayamazlar.
- h) Portföy yönetimi faaliyetleri dışında, müşterilerden hisse senedi alım satım emri verme, ordino ve diğer belgeleri imzalama, nakit ve menkul kıymet yatırma ve çekme, virman işlemi yapma gibi işlemlerin bir veya birkaçını içeren vekaletname olarak müşteri adına işlem yapamazlar.

4. Çıkar Çatışmaları

Çalışanlar, müşterileriyle olan ilişkilerinde çıkar çatışmalarından kaçınmak için gereken her türlü çabayı gösterirler. Çıkar çatışmalarının önlenemediği durumlarda, öncelikle müşterilerinin menfaatini gözetirler. Çıkar çatışmalarının müşterileri arasında olması halinde ise müşterilerine adil ve tarafsız davranırlar.

5. Sır Saklama

Çalışanlar, müşterilerine ait kimlik bilgilerini ve faaliyetleri dolayısıyla öğrendikleri her türlü bilgiyi, bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar.

Diğer Aracı Kuruluşlara İlişkiler

Mesleki Sorumluluk, Dayanışma ve Bilgi Alışverişi

İş Yatırım, sermaye piyasasının sağlıklı bir şekilde gelişmesi ve olası finansal suçların önlenmesi amacıyla diğer aracı kuruluşlar ile dayanışma içinde hareket eder.

Sermaye piyasasının ve aracılık mesleğinin geliştirilmesi temel hedefine dönük olarak yapılacak çalışmalarda kullanılmak üzere Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği bünyesinde oluşturulacak bilgi bankası için yasal olarak sır kapsamında bulunmayan veriler açık, anlaşılır ve öngörülen süre içinde sağlanır.

Haksız Rekabetin Önlenmesi

Çalışanlar, sermaye piyasasının dürüst, rekabetçi ve etkin bir yapı içinde gelişmesi için üzerlerine düşen görevi yerine getirirler. Bu çerçevede;

- a) Diğer Aracı Kuruluşların ticari itibarlarını zedeleyecek ve adil alım-satım ilkelerini ihlal edecek şekilde davranamazlar.
- b) Müşteri elde etmek amacıyla, diğer Aracı Kuruluşların faaliyetleri, verdikleri hizmetler ve mali gücü hakkında yanlış, yanıltıcı ve kötüleyici beyanlarda bulunarak doğrudan veya dolaylı şekilde menfaatler sağlayamazlar.
- c) Kendilerinin veya yöneticilerinin özellikleri, faaliyetleri, müşterilere verdiği hizmetler, mesleki deneyim ve yeterlilikleri konusunda yanıltıcı açıklamalarda bulunamazlar.
- d) Bir menkul kıymetin değerine ilişkin olarak elde ettikleri kamuya açıklanmamış bilgileri kullanarak kendileri ve/veya müşterileri için işlem yapamazlar ya da başkalarını bu yönde işlem yapmaya sevk edemezler.
- e) Manipülatif işlem yapamazlar, bu tür işlemlerin yapılmasını engellemek için gerekli özeni gösterirler ve bu işlemlere bilerek imkan tanıyamazlar.
- f) Sundukları hizmetlerle ilgili olarak müşterilerinden düzenlemelerde yer alan oran ve tutarların altında komisyon, ücret ve masraf alamazlar ya da bu sonucu dolaylı olarak doğuracak şekilde işlemlerde bulunamazlar.
- g) Diğer aracı kurumların faaliyetlerini sürdürmelerini ciddi şekilde zorlaştıracak veya kesintiye uğratacak şekilde ekip halinde personel transferi yapamazlar.
- h) Yeni işe başlayan personelin en son çalıştığı diğer aracı kurumun müşterilerine hizmet sunmak amacıyla irtibat kurması en az bir ay süreyle engelleyici önlemler alınır.
- i) Haksız rekabet sonucunu doğuracak diğer fillerde bulunmazlar.

İlan ve Reklamlar

İş Yatırım, kendi mali yapısına, sunduğu hizmet ve sermaye piyasası araçlarına ilişkin duyuru, ilan ve reklamlarında dürüst ve gerçekçi olur, genel ahlaka uygun davranır.

Reklamların müşterileri aldatıcı, küçük düşürücü, yanıltıcı veya deneyim ve bilgi noksanlıklarını istismar edici nitelikte olmamasına özen gösterilir.

Duyuru, ilan ve reklamlarında diğer aracı kuruluşları ya da diğer aracı kuruluşların ürün ve hizmetlerini kötüleyen, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği'nin başka bir üyesinin ticari ününü doğrudan ya da dolaylı olarak zedeleyen nitelikte ifade ve ibarelere yer vermekten kaçınılır. İlan ve reklamlarda bir aracı kuruluşun öteki aracı kuruluştan daha güvenli olduğu izlenimini yaratacak ifadeler ve görüntüler kullanılamaz.

İlan ve reklamlarda kullanılacak olan, ülke ekonomisine, sermaye piyasasına ve ilgili aracı kuruluşa ilişkin sayısal veriler, yetkili makamlarca yayınlanmış ya da onaylanmış olmalıdır. Diğer konularda, kaynak göstermek suretiyle ilan ve reklamlar verilebilir.

Menkul kıymetlerin alış ve satışına ilişkin ilan ve reklamlarda yatırımcıları yanlış yönlendirecek ifadeler kullanılamaz.

Çalışanlar, Genel Müdürlüğün izni olmadan, İş Yatırım'ın işletme politikası, sermaye piyasaları, sermaye piyasası faaliyetleri ve sır sayılan konularda yayın organlarına yazı yazamaz, demeç veremez ve herhangi bir kimseye bilgi veremezler.

Çalışanlarla İlişkiler

Çalışanların Genel Nitelikleri

İş Yatırım, çalışanlarının mesleğin toplumdaki saygınlığını geliştirmek amacıyla çalışmalarını ve görevlerinin gerektirdiği bilgi birikimi ve sorumluluk duygusuna sahip olmalarını gözetir.

1. Mesleki Yeterlilik

Mesleki yeterlilik, üstlenilecek görevin gerektirdiği eğitim ve mesleki deneyimlerin faaliyetlerin yürütülmesine yetecek düzeyde olmasını ifade eder.

Çalışanlar, mevzuatın öngördüğü alanlarda gerekli lisansa sahip olmak için üzerilerine düşen sorumlulukları yerine getirirler.

2. Mesleki Özen ve Titizlik

Mesleki özen ve titizlik, dikkatli ve basiretli bir çalışanın aynı koşullar altında ayrıntılara vereceği önem, göstereceği dikkat ve gayreti ifade eder. Çalışanlar, kurulmuş olan iç kontrol sistemi içinde mesleki özen ve titizliği gösterir. İş Yatırım çalışanları,

- a) Kendilerine verilen görevleri karşılıklı uyum ve yardımlaşma içinde, gereken dikkat ve özeni göstererek zamanında, doğru ve verimli şekilde yaparlar, Şirketin çıkarlarını koruyarak, Şirkete zararlı olan her türlü davranıştan sakınırlar.
- b) Yöneticilik görevi verildiği takdirde, yönettikleri birimin düzenli çalışmasından, bu konuda gereken tüm önlemlerin alınarak, işlerin astlarına dağıtılıp zamanında sonuçlandırılmasından sorumludurlar.
- c) Çalışma arkadaşları ve müşterilerle ilişkilerinde olduğu gibi özel yaşamlarında da, İş Yatırım'ın itibarına uygun düşecek bir şekilde davranırlar. Bu yüzden Kurum dışında da, İş Yatırım'ın şeref ve haysiyetine gölge düşüren davranışlardan kaçınırlar.
- d) Geçerli bir nedenleri olmadığı sürece görevlerine geç gelemez, görevlerinden izinsiz ayrılamaz, görev saatleri içinde başka işlerle uğraşamazlar.
- e) İş Yatırım'a ait bilgi, belge ve dokümanların muhafaza edilmesinde azami özen ve dikkati gösterirler.

- f) E-mail üzerinden Kurumun itibarına gölge düşüren, asılsız ve yanıltıcı mesajlar göndermekten kaçınırlar.
- g) Şirketin usul ve mevzuat hükümleri ile yasalara göre açıkça suç sayılmayan hallerde amirlerinin yazılı ve sözlü emirlerine uyarlar. Ancak, emrin mevzuata aykırı olduğu kanısına varan personel, görüş ve inancını emri verene ifade ettikten sonra durum değişmiyorsa, amirlerinin emri yazılı olarak vermesini takiben emri yerine getirdikten sonra durumu vakit geçirmeden bir üst makama bildirmekle yükümlüdür.
- h) Üstlerinin veya iş arkadaşlarının şeref ve namusuna dokunacak yalan beyanlarda ve bunları lekelemek kastı ile şeref, haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve şikayetlerde bulunmaktan kaçınırlar.

3. Kariyer Gelişimi

İş Yatırım, tüm çalışanlarına görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli araçları, başarılı olabilmeleri için gerekli bilgiyi, becerilerini geliştirebilmeleri için gerekli eğitim programlarını ve kariyer gelişimleri için gerekli fırsatları sağlamaya özen gösterir.

4. Çalışanların Müşteri Olarak İlişkileri

Çalışanlar doğrudan ya da yakınları aracılığıyla, İş Yatırım'da veya diğer kurumlarda hisse senedi alım satımında bulunamazlar. Çalışanlar İş Yatırım'a borçlanamazlar.

Şirket çalışanları, varsa daha önceki işyerleri ve bu işyerlerindeki müşterilerle ilişkilerinde İş Yatırım'ın çalışma ilkelerine göre hareket ederler ve sermaye piyasalarının saygınlığına zarar verecek eylemlerde bulunamazlar.

Diğer bir aracı kurumun çalışanın İş Yatırım'da hesap açtırması durumunda, hesabı açtırmanın diğer üyenin çalışanı olduğunu bildirmesi ya da herhangi bir şekilde hesabın diğer üyenin çalışanına ait olduğunun öğrenilmesi halinde, bu bilginin, öğrenildiği tarihten itibaren en fazla bir hafta içinde hesabın açıldığı zamanı da belirtmek suretiyle diğer üyeye yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir.

Meslek Kurallarına Uyulması

İş Yatırım çalışanlarının yukarıda yer alan kural ve düzenlemeler haricinde, Şirket tarafından çıkarılan diğer tüm Mevzuat, Genelge, Yönetmelik ve Prosedürler hakkında bilgi sahibi olma ve bunlara uyma sorumluluğu vardır. Uymayanlara Personel Yönetmeliği'nin "Disiplin ve Disiplin Cezaları" Bölümü çerçevesinde ceza uygulanır.

Çeşitli Hükümler

İş Yatırım, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği ve diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarıyla ilişkilerinde dürüstlük ve saydamlık ilkeleri doğrultusunda hareket eder, mevzuat gereği denetim ve kontrol amacıyla Birlik ve bilgi istemeye yetkili kurum ve kuruluşlarca istenebilecek bilgi, belge ve kayıtların doğru, eksiksiz ve zamanında iletilmesi konularında gereken özeni gösterir ve söz konusu elemanların çalışmalarını kolaylaştırıcı şekilde hareket eder.